

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 68/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, a základného práva zaručeného čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 CoE/104/2009 z 27. augusta 2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 4 Er 257/2008-15 z 29. decembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2009 elektronickou poštou doručená sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu a inú

právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ústavný zákon“) a základného práva zaručeného čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj „listina“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 CoE/104/2009 z 27. augusta 2009 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) v spojení s uznesením Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Er 257/2008-15 z 29. decembra 2008 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že krajský súd napadnutým rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým bol povolený odklad exekúcie vykonávanej súdnou exekútkou na návrh oprávnenej (t. j. sťažovateľky, pozn.) z 23. júla 2008 a poverenia okresného súdu č. 5603 022485 z 5. augusta 2008 až do právoplatného skončenia súdnych konaní „*vo veci samej vedených na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 6 Cbi 111/2005 a 9 Cbi 15/2006*“. Exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie – platobný výmer poisťovne P. v konkurze, B. (ďalej len „úpadca“), sp. zn. 835/2005 z 25. mája 2005 proti povinnému M. S. z obce Č. o vymoženie dlžnej pohľadávky zo zákonného poistenia na zdravotnom poistení. Túto pohľadávku proti povinnému spolu s inými pohľadávkami úpadcu voči platiteľom a samoplatcom poisťovne nadobudla sťažovateľka. Zmluvy o prevode pohľadávok úpadcu 2. marca 2006 napadla žalobami V., a. s., B., na Krajskom súde v Bratislave. „*Predmetom žalobného návrhu V. v konaní sp. zn. 9 Cbi 15/2006 je vylúčenie Pohľadávok z konkurznej podstaty úpadcu. V súdnom konaní sp. zn. 6 Cbi 111/2005, predmetom ktorého je určenie neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 07. 2005, bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým sa zakázalo Sťažovateľovi nakladať s Pohľadávkami, ktoré boli na neho touto zmluvou postúpené.*“ Ústavný súd poznamenáva, že konanie o týchto žalobách v čase rozhodovania okresného súdu a krajského súdu o predmete ústavnej sťažnosti nebolo ešte ukončené.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že „považuje Uznesenie... KS BB, ako aj... OS BB za arbitrárne... súd vyslovil právne závery, avšak náležite sa nevysporiadal so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil...

OS BB... a následne aj odvolací KS BB... sa nenáležite vysporiadali s otázkou dôvodnosti očakávania zastavenia predmetného exekučného konania. KS BB... dostatočne neodôvodnil, prečo mal za to, že výsledkom Súdnych konaní môže byť právna skutočnosť, ktorej dôsledkom by mohlo byť zastavenie prebiehajúcej exekúcie a poukázal len na strohé konštatovanie, že z uvedeného dôvodu povolil odklad exekúcie tak, ako je uvedené vo výroku Uznesenia ...

Podľa názoru Sťažovateľa napadnuté Uznesenie... OS BB a... KS BB nie sú práve z dôvodu ich arbitrárnosti v súlade s požiadavkami kladenými na spravodlivý súdny proces...“.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:

„1. Uznesením Krajského súdu... sp. zn. 15 CoE/104/2009-33 zo dňa 27. 08. 2009 v spojení s Uznesením Okresného súdu... sp. zn. 4 Er 257/2008-15, IČS: 6308204856 zo dňa 29. 12. 2008 došlo k porušeniu práva Sťažovateľa na súdnu a inú ochranu, ako aj k porušeniu vlastníckeho práva Sťažovateľa v zmysle článkov 46 ods. 1 a 20 ods. 1 Ústavy SR, ust. § 1 ods. 1 a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

2. Uznesením (správne malo byť uznesenie, pozn.) Krajského súdu... sp. zn. 15 CoE/104/2009-33 zo dňa 27. 08. 2009 v spojení s Uznesením Okresného súdu... sp. zn. 4 Er 257/2008-15, IČS: 6308204856 zo dňa 29. 12. 2008 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.“

Sťažovateľka súčasne požiadala o priznanie náhrady trov konania.

5. Sťažovateľka pripojila k sťažnosti uznesenie okresného súdu č. k. 4 Er 257/2008-15 z 29. decembra 2008 a napadnuté rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 15 CoE/104/2009 z 27. augusta 2009, ktoré, podľa vyznačenej doložky, nadobudli právoplatnosť 2. októbra 2009.

II.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (t. j. ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený).

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah

a ochranu... Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

9. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľkina sťažnosť z 29. septembra 2009 analogického skutkového a právneho obsahu bola predmetom jeho posudzovania vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 359/09, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením z 25. novembra 2009. Z odôvodnenia tohto uznesenia, v ňom uvedených právnych úvah a prijatých záverov ústavný súd pri posudzovaní aktuálnej sťažovateľkinej sťažnosti vychádzal.

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka predmetnou sťažnosťou najprv napadla postup a rozhodnutie okresného súdu v posudzovanej veci. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať napadnutý postup okresného súdu, keďže proti nemu bol prípustný zákonom ustanovený prostriedok nápravy, ktorý sťažovateľka využila, keď proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Er/257/2008-15 z 29. decembra 2008 podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 15 CoE/104/2009 z 27. augusta 2009 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 15 CoE/104/2009 z 27. augusta 2009, zo sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľka vidí porušenie ňou označených základných práv v tom, že sa „... najmä odvolací KS BB... nedostatočne vysporiadali so skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením, ktoré sťažovateľ predložil a na ktoré poukázal, čím porušil... čoho dôsledkom by sťažovateľovi ako vlastníkovi Pohľadávok vznikla škoda a dôsledkom čoho by bol ukrátený na svojich vlastníckych právach...“.

12. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľky, v ktorej namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

a čl. 36 ods. 1 listiny tým, že vo veci konajúce súdy povolili odklad exekúcie, hoci podľa jej názoru pre povolenie odkladu exekúcie neboli splnené zákonné podmienky (pozri body 2 a 3). Krajskému súdu najmä vytyka, že pri vydaní napadnutého uznesenia ňou prednesené argumenty odôvodňujúce zrušenie prvostupňového rozhodnutia ignoroval a najmä sa „náležite... nevysporiadal so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil“.

13. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o potvrdení prvostupňového rozhodnutia (o povolení odkladu exekúcie) uznesením sp. zn. 15 CoE/104/2009 z 27. augusta 2009 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. listiny).

14. Krajský súd v odôvodnení uznesenia č. k. 15 CoE/104/2009-33 z 28. augusta 2009 najskôr citoval dôvody prvostupňového rozhodnutia a následne uviedol: „... Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený a žiadal ho zrušiť..., pretože okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci... Iniciovanie súdnych konaní vedených na Krajskom súde v Bratislave zo strany V., a. s., ktorá navyše nie je ani účastníkom vedeného exekučného konania, nemá podľa jeho názoru samo o sebe žiaden vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť exekučného titulu vo vedenej exekúcii, ani na vymáhateľnosť jeho pohľadávky. Povinný mal k dispozícii dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv, napríklad podaním žaloby na preskúmanie zákonnosti exekučného titulu v rámci správneho súdnictva, čo nevyužil. Je oprávneným právoplatným vlastníkom pohľadávok, ktoré na neho boli postúpené a je oprávnený ich vymáhať, avšak s obmedzením nakladania uvedeným v predbežnom opatrení. Pri povolení odkladu exekúcie okresný súd neskúmal pomer následkov spôsobených neodložením exekúcie s rizikom vážneho ohrozenia

oprávneného... Ak existuje pochybnosť, tak naozaj len o tom, kto je veriteľom povinného, povinný môže uložiť predmet svojho peňažného záväzku napr. do úradnej úschovy... Postup prvostupňového súdu nezodpovedá ustanoveniu § 56 ods. 2 Exekučného poriadku. Povinnému bol daný dostatočný časový priestor na splnenie si svojho dlhodobého peňažného záväzku a povolením odkladu exekúcie by bolo neprimerane zasiahnuté do vlastníckych práv oprávneného a jeho pohľadávka je vážne ohrozená...

Krajský súd... napadnuté uznesenie okresného súdu... potvrdil, pretože je vo výroku vecne správne.

V preskúmvanej veci je nesporne preukázané, že dňa 25. 05. 2005 vydal JUDr. T. K., správca konkurznej podstaty úpadcu P. v konkurze, platobný výmer č. 835/2005, ktorým zaviazal povinného za nesplnenie povinnosti platiť poistné zaplatiť čiastku 5.754,-- Sk a poplatok z omeškania vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy poistného do dňa zaplatenia. Tento exekučný titul... nadobudol právoplatnosť dňom 26. 07. 2005, vykonateľnosť dňom 05. 08. 2005... Z dôvodov platobného výmeru vyplýva, že kontrolou platieb poistného zaslaných na účet P. v konkurze za obdobie od februára 1998 do mája 1999 bolo zistené, že platiteľ poistného, terajší povinný neuhradil uvedené poistné. Terajší oprávnený vymáha uvedenú pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok... uzatvorenej medzi postupcom JUDr. T. K., správcom konkurznej podstaty úpadcu P. v konkurze a postupníkom Z., spol. s r. o.,... Ž.

Dňa 05. 08. 2008 okresný súd vydal poverenie na vymoženie uloženej povinnosti podľa platobného výmeru pre súdneho exekútora...

V konaní je preukázané, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 04. 2001 č. k. 7 K/70/01 v spojení s opravným uznesením zo dňa 15. 05. 2001 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu P. v konkurze... B...

Okresný súd v dôvodoch napadnutého uznesenia správne poukazuje na vedenie incidenčných sporov vedených v súvislosti s konkurzom ako aj na obsah predbežného opatrenia vydaného Krajským súdom v Bratislave v konaní č. k. 6 Cbi/11/05, ktoré bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 2 Obo/193/06, ktorým bolo odporcovi 2/ (v tomto exekučnom konaní oprávnenému) zakázané nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 1.169.254.201,-- Sk, ktoré vznikli úpadcovi ...

... Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že aj keď je predmetom preskúmania v odvolacom konaní uznesenie o odklade exekúcie, vykonateľnosť exekučného titulu môže exekučný súd skúmať v každom štádiu konania, nielen na námietky povinného proti exekúcii. Exekučný súd je oprávnený preskúmať vecnú správnosť exekučného titulu, teda posúdiť, či exekučný titul bol vydaný orgánom oprávneným na jeho vydanie, či je formálne aj materiálne vykonateľný a či sú oprávnený a povinný hmotno - právne legitimovaní z exekučného titulu. V tomto rozsahu skúma exekučný súd exekučný titul pri rozhodovaní o žiadosti exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ale môže tak postupovať v rámci celého exekučného konania. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky vykonateľnosti, môže aj bez návrhu exekúciu zastaviť.

Nemožno preto súhlasiť s tvrdením oprávneného, že povinný nevyužil iné procesné možnosti na preskúmanie exekučného titulu, napríklad podanie žaloby v rámci správneho súdnictva, z čoho možno uzavrieť, že podmienky exekučného konania sú dané a zákonné. Exekučný súd aj bez podania iných žalôb má zákonnú povinnosť skúmať exekučný titul, ako to vyplýva priamo z EP. Pokiaľ sú v tejto súvislosti niektoré otázky riešené v inom súdnom konaní, ktoré začalo pred začatím exekučného konania a majú súvislosť s exekúciou, potom je dané zákonné oprávnenie exekučného súdu zväziť odklad exekúcie.

Rozhodnutie príslušnej zdravotnej poisťovne, ktorým sa vymáha poistné, má charakter správneho rozhodnutia a v rámci exekučného konania je nevyhnutné posúdiť, ktorý subjekt má oprávnenie vydať platobný výmer (exekučný titul) v závislosti od vývoja právnej úpravy. Podľa právnej úpravy ustanovenej zák. č. 273/2004 Z. z. , ktorý bol zrušený zákonom 581/2004 Z. z., vydávali platobné výmery príslušné zdravotné poisťovne. Od účinnosti zákona č. 581/2004 Z. z. je oprávnený na vydanie takéhoto rozhodnutia Úrad na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V tejto súvislosti je exekučný súd oprávnený preskúmať aj právomoc správcu konkurznej podstaty na vydanie platobného výmeru a dôsledne skúmať, či a podľa akej právnej úpravy (bez ohľadu na všeobecnú úpravu uvedenú v ust. § 14 ods. 1 Zákona o konkurze a vyrovnaní) je pre neho takáto právomoc daná, alebo či nie je výslovne vylúčená na základe inej zákonnej úpravy. Platobný výmer, ktorý je exekučným titulom v tejto veci, vydal správca konkurznej podstaty 25. 05. 2005, teda po nadobudnutí účinnosti zákona č. 581/2004 Z. z. Účinnosť tohto zákona nastala 01. 11. 2004, s výnimkami uvedenými v č. VIII. Novela č. 671/2002 Z. z. , na ktorú je odkaz

v obsahu spisu, nadobudla účinnosť 1. 1. 2003, teda v čase vydania exekučného titulu právna úprava v nej obsiahnutá platila a je len vecou dôsledného skúmania, ako bola postupne, v otázkach, ktoré sú pre rozhodnutie relevantné, novelizovaná. Odvolanie oprávneného, ktorým zdôrazňuje, že prebiehajúce súdne konania nemôžu zmeniť nič na tomto exekučnom konaní sú teda neopodstatnené. Okrem toho sa v konaniach, ktoré doposiaľ nie sú skončené, a v ktorých sa podľa exekučného prvostupňového súdu riešia otázky, ktorých záverečné vyriešenie by mohlo viesť k zastaveniu exekúcie, riešia aj otázky platnosti či neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a základná otázka, ako sa premietne zánik licencie konkrétnej poisťovne, prípadne jej zrušenie, do oprávnení správcu konkurznej podstaty, zákonných práv a povinností preberajúcej poisťovne a do konštatovania, či pohľadávky tvoria súčasť konkurznej podstaty alebo nie.

Ak existujú pochybnosti vo vyššie uvedených základných otázkach týkajúcich sa exekučného konania a jeho podmienok, potom nie je namieste riešiť námietky proporčného rozhodnutia v súvislosti s vedením exekúcie a ide o námietku neopodstatnenú. Nie je vylúčené, že prvostupňový súd bude musieť niektoré otázky vyriešiť aj sám, mimo konaní, ktoré sa vedú na Krajskom súde v Bratislave, ale jeho právny záver, že sú splnené podmienky uvedené v ust. § 56 ods. 2 EP, v nadväznosti na ust. § 57 tohto zákona považuje aj odvolací súd za správny.

Všeobecne platí, že odklad exekúcie je dôvodný všade tam, kde existuje opodstatnená obava, že vzhľadom na skutočnosti, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou v budúcnosti nastanú, vykonanie exekúcie naruší práva inej osoby, spôsobí nezvratný protiprávny následok, prípadne ohrozí súčasný status povinného. Nesmie však byť narušená ochrana naliehavých oprávnených záujmov oprávneného.

Pohľadávka oprávneného voči povinnému patrí do súboru pohľadávok s ktorými oprávnenému bolo právoplatným predbežným opatrením zakázané nakladať.

Námietka oprávneného, že právoplatne nariadeným predbežným opatrením, mu nezaniklo oprávnenie pohľadávku vymáhať, lebo jej vymáhanie neznamena nakladenie s pohľadávkou, nie je dôvodná. Právne postavenie vlastníka, teda toho, kto nadobudol vec spôsobom uznaným zákonom a doposiaľ vlastnícke právo nestratil, je vo vzťahu k predmetu vlastníctva také rôzne, že nie je možné definovať ho jednoznačne a bez výnimky. Obsah

vlastníckeho práva má mnohé atribúty a odlišuje sa podľa toho, či ide o nakladanie s nehnuteľnosťou, hnutel'nou vecou, právami a pod..

Vlastníctvom sa v občianskom zákonníku myslí predovšetkým vlastníctvo veci hmotnej. Vždy je však zásadný rozdiel medzi vlastníctvom k veci a inému objektu. Rozdiel je nesporný aj medzi právom k veci a právom k pohľadávke. Vymáhanie pohľadávky je podľa názoru odvolacieho súdu nakladanie s ňou, najmä ak by sa na základe jej úspešného vymáhania stala súčasťou konkurznej podstaty, ktorá môže byť rozvrhnutá na uspokojenie veriteľov konkrétneho konkurzu len spôsobom upraveným v zákone o konkurze a vyrovnaní. Zákaz nakladania s pohľadávkou, tak ako je obsiahnutý vo výroku právoplatne nariadeného predbežného opatrenia, možno vyložiť aj pre účely tohto konania iba tak, že sa vzťahuje aj na jej vymáhanie. Ak by sa totiž v konaniach vedených na Krajskom súde v Bratislave vyriešila otázka straty licencie zanikajúcej poisťovne a právnych dôsledkov tejto straty tak, že nielen poisťný kmeň, ale aj pohľadávky prestali byť jej majetkom v konkrétnom okamihu, potom by neplatilo ani tvrdenie oprávneného v odvolaní, že bez ohľadu na vedenie konaní, pre ktoré súd odložil exekúciu, vymožené pohľadávky môžu patriť iba úpadcovi.

Vyriešenie všetkých naznačených problémov je nesporne dôvodom, pre ktoré okresný súd správne odložil exekúciu, aj keď v dôvodoch svojho rozhodnutia neuviedol podrobne všetky dôležité právne skutočnosti.

Odvolanie oprávneného nebolo dôvodné, preto neboli splnené podmienky ani na zmenu ani na zrušenie prvostupňového rozhodnutia.“

15. K sťažovateľkou namietanému nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutí vo veci konajúcich súdov ústavný súd poznamenáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne

a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

16. Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah zaoberal sa ústavný súd posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia z uvedených hľadísk a dospel k záveru, že krajský súd na argumentáciu sťažovateľky reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa so všetkými okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a do odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu. Ako vyplýva z podanej sťažnosti, sťažovateľka nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu (a aj okresného súdu), podľa ktorého v danom prípade boli splnené podmienky umožňujúce odklad exekúcie povoliť.

17. Aj podľa názoru ústavného súdu povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku predpokladá preukázanie takých okolností, z ktorých vyplýva, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku splnenia podmienok ustanovených na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Pred povolením odkladu exekúcie z tohto dôvodu by malo byť teda dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Takouto skutočnosťou je vždy rozhodnutie súdu o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, ktoré v posudzovanej veci vyplýva z predbežného opatrenia o zákaze „*žalovanému v 2. rade Z., s. r. o... nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom...*“, ktoré bolo vydané v rámci konania o neplatnosti zmluvy vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6 Cbi 111/2005 a sp. zn. 9 Cbi 15/2006. Ako to z obsahu odôvodnení sťažnosťou napadnutých súdnych rozhodnutí z 29. decembra 2008, resp. z 27. augusta 2009 vyplýva (sťažovateľka uvedenú skutočnosť vo svojej sťažnosti neuviedla), do podania sťažnosti ústavnému súdu Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cbi 111/2005 a sp. zn. 9 Cbi 15/2006 právoplatne nerozhodol.

18. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd (a aj okresný súd) vykonal ústavne súladný výklad platných právnych predpisov, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02, II. ÚS 1/09).

19. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

20. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu jasným a zrozumiteľným spôsobom reaguje na všetky pre vec z hľadiska právneho i skutkového podstatné argumenty sťažovateľky obsiahnuté v jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o povolení odkladu exekúcie. Takéto odôvodnenie považuje ústavný súd za dostatočné, ústavne konformné a spôsob aplikácie dotknutých noriem krajským súdom za zlučiteľný s ústavou i medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Zo záverov krajského súdu týkajúcich sa posudzovanej právnej otázky nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by

bola popretím ich podstaty a zmyslu. Výklad dotknutých právnych noriem zodpovedá zároveň princípom rozumného usporiadania práv a povinností dotknutých subjektov. Závery krajského súdu, pokiaľ ide o existenciu dôvodov na povolenie odkladu exekúcie, nemožno preto považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

21. Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 36 ods. 1 listiny (keďže ide o obsahovo identickú právnu úpravu) ako zjavne neopodstatnenú.

22. Sťažovateľka v ďalšej časti sťažnosti doručenej ústavnému súdu namietala porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy („Každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu...“), ku ktorému malo dôjsť tým, že jej bolo vydaním predbežného opatrenia a následným povolením odkladu exekúcie znemožnené *„uplatniť svoje právo (t. j. vlastnícke právo, pozn.) v občianskom súdnom konaní“*.

23. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Z uvedeného vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy možno v konaní pred ústavným súdom zásadne namietat' len v spojení s namietaním porušenia základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy. Táto právomoc ústavného súdu však nie je zároveň spojená so vznikom jeho oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať

všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02).

24. Ústavný súd v okolnostiach prípadu nezistil, že by rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov tohto súdu. Tvrdenia sťažovateľky preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo pre ňu nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením základného práva na ochranu jej vlastníctva a práva vlastniť majetok, resp. ho nerušene užívať podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ktoré nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc.

25. Ústavný súd dospel k záveru, že označené rozhodnutie krajského súdu, ako aj dôvody uvádzané sťažovateľkou v sťažnosti neobsahujú také skutočnosti, ktoré by svedčili o porušení ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až čl. 50 ústavy, a teda ani základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

26. Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (body 22 až 25) rovnako z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

27. V súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 36 ods. 1 listiny sťažovateľka namietala aj porušenie ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona, podľa ktorého „ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou...“. Uvedená právna norma predstavuje všeobecné interpretačné pravidlo, ktoré je možné aplikovať len v súvislosti s namietaním porušenia konkrétneho základného práva uvedeného v listine, v danom prípade v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny. Keďže ústavný súd v posudzovanej veci nezistil

porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny), nemohlo dôjsť ani k porušeniu interpretačného pravidla zakotveného v tejto právnej norme. Aj v tejto časti ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

28. Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľky ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa jej ostatnými návrhmi, t. j. návrhom na zrušenie označených rozhodnutí menovaných všeobecných súdov a priznanie náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010